

Van der Hoeven

grote marges worden berekend. Ik heb al toegezegd dat ik dit punt meeneem in het onderzoek.

De heer **Crone** (PvdA): Stel dat uit het onderzoek komt dat de gemiddelde temperatuur niet 7 graden, maar 10 graden of 15 graden is, dan hoeven wij niet op slimme meters te wachten, maar kunnen wij onmiddellijk zeggen dat dit de normberekening wordt. Het lijkt mij niet onwaarschijnlijk, want tegenwoordig zijn huizen beter geïsoleerd en is de temperatuur zelfs in de meterkasten hoger. Als het onderzoek dit aantoont, is de minister dan bereid om onmiddellijk de tarieven te verlagen?

Daarmee hangt samen de opmerking dat de DTe gaat onderzoeken of of er niet te veel winst is gemaakt. Dat zal buitengewoon moeilijk zijn, want de bedrijven leveren ook gas aan grootverbruikers en voor zakelijk gebruik. Dus zelfs als zij bij de consumenten te veel hebben weggehaald, kan dat verdwenen zijn in prijskortingen voor grootverbruikers. Ik heb liever het vertrouwen dat wij de burgers direct kunnen helpen via hetgeen ik zojuist voorstelde.

Minister **Van der Hoeven**: Het gros van de grootverbruikers koopt zelf zijn gas in. Dan speelt dit probleem dus niet. Overigens zijn grootverbruikers, vooral de zakelijke grootverbruikers, al langer verplicht om een telemetrisch leesbare energiemeter te hebben. Zij hebben de mogelijkheid om die zelf te laten instellen. Zij kunnen dan ook zelf kiezen welke functionaliteiten zij wel of niet op die meter willen hebben. Volumeherleiding is dan één van de opties. Dat probleem zie ik dus niet.

De tweede vraag was of je op de slimme meter moet wachten en of je meteen kunt aanpassen, als uit het onderzoek komt dat de normberekening hoger moet zijn. Ik maakte de opmerking zojuist al: stel dat uit het onderzoek blijkt dat er iets aan de hand is wat niet klopt, dan moet de DTe gaan kijken of onredelijke marges worden gehanteerd. Die relatie ligt er nu eenmaal. Ik ben overigens niet degene die de tarieven vaststelt. Dat doet de Kamer ook niet. DTe kan wel de bedrijven in kwestie verplichten om de tarieven te verlagen. Ik vind dit een van de onderwerpen die aan de orde moeten komen. Zoals ik heb aangegeven, zal een onderzoek worden uitgevoerd en ik ben van plan om de Kamer hierover voor de zomer te informeren.

De heer **Hessels** (CDA): Ik kan mij dan voorstellen dat de leden van de Kamer zullen steggelen over de vraag of het zal gaan om 7, 9 of 13 graden. Ik verwacht dat wij er niet uitkomen, omdat er niet één norm zal gelden. Ziet de minister de mogelijkheid om bij het stellen van eisen aan de slimme meter eens te letten op de gegevens waar het echt om gaat? Wij zouden niet moeten meten op welke temperatuur het gas binnenkomt, maar op de energetische waarde ervan. Een echt slimme meter kan die meten. Wil de minister dit aspect betrekken bij de opdracht? Dan zijn wij tenminste af van die arbitraire kwestie, waarbij het gaat om de vraag welke temperatuur geldt.

Minister **Van der Hoeven**: Ik herhaal wat ik zojuist met andere woorden heb gezegd. Als wij gaan werken met een slimme meter – en dat zullen wij doen – kan de temperatuur gemeten worden, maar dan kunnen wij ook letten op datgene waar het eigenlijk omgaat. Dat kan met een volumeherleidingsinstrument. Dat wordt ook

toegevoegd. Dan kunnen wij zien of die slimme gasmeter inderdaad kostenefficiënt is. Daar gaat uw vraag namelijk over. Zojuist heb ik in antwoord op vragen van de heer Zijlstra gezegd dat ik bereid ben om dit aspect te betrekken bij het overleg dat hierover zal worden gevoerd.

De heer **Graus** (PVV): Zojuist werd door een collega-Kamerlid gezegd dat met lucht geld wordt verdiend, maar hier wordt ook veel gebakken lucht verkocht. Burgers en huishoudens zijn systematisch belazerd. De PVV pleit voor terugbetaling aan de huishoudens met vergoeding van rentekosten.

Minister **Van der Hoeven**: Ik stel voor het onderzoek te laten uitvoeren dat ik heb toegezegd, dat ik de Kamer daarover informeer en dat wij aan de hand van de resultaten bepalen wat wij gaan doen.

Vragen van het lid Fritsma aan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie over **het bericht "Ankara wil hier Turks in de klas"**.

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. De Telegraaf berichtte afgelopen zaterdag dat de Turkse ambassadeur in Den Haag bij het kabinet heeft aangegeven dat op Nederlandse scholen aan Turkse kinderen onderwijs moet worden gegeven in de Turkse taal en cultuur. Is dit bericht juist? Als dat het geval is, wil ik aangeven dat de PVV het onacceptabel vindt dat Turkije kennelijk grip wil houden op de Turkse gemeenschap in Nederland en dat het zich daarvoor zelfs bemoeit met de inhoud van het Nederlandse onderwijs. Ik vraag de minister of zij de mening deelt dat het met het oog op de integratie van Turken in Nederland een erg slechte zaak is dat Turkije invloed wil uitoefenen op de Turkse gemeenschap in Nederland. Deelt zij ook de mening dat het zeer onwenselijk zou zijn als op Nederlandse scholen les wordt gegeven in de taal en cultuur van landen waar veel migranten vandaan komen, omdat het juist noodzakelijk is dat allochtone kinderen zich op de Nederlandse samenleving richten?

Ik heb twee aanvullende vragen voor de minister van Buitenlandse Zaken. Hij kan helaas niet aanwezig zijn. Wellicht kan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie deze vragen namens het kabinet beantwoorden. Als dat niet mogelijk is, verzoek ik haar vriendelijk de vragen door te geleiden naar de minister van Buitenlandse Zaken.

Vindt het kabinet het ook onacceptabel dat de Turkse ambassadeur zich bemoeit met de vraag hoe het Nederlandse onderwijs vormgegeven moet worden? Is de minister van Buitenlandse Zaken bereid om de Turkse ambassadeur te ontbieden om aan te geven dat Nederland deze bemoeienis absoluut niet accepteert? Kan het kabinet garanderen dat de verzoeken van welk land dan ook aan de Nederlandse regering met als doel om in Nederland woonachtige migrantengroepen te beïnvloeden, meteen naar de prullenbak worden verwezen, waarbij de landen in kwestie duidelijk wordt gemaakt dat deze bemoeienis ongepast is en onmiddellijk moet ophouden?

Minister **Vogelaar**: Voorzitter. Ik kan helaas niet bevestigen dat het bericht in De Telegraaf juist is. Ik heb koortsachtige pogingen gedaan en getracht te achterhalen waar het desbetreffende document door de Turkse ambassadeur aan het kabinet overhandigd zou zijn. Het ministerie van Buitenlandse Zaken wist daar bij navraag niets van. Voor zover mijn informatie strekt is het ook niet bij mijn departement ingediend. Wij zullen de komende dagen pogingen ondernemen om via het ministerie van Buitenlandse Zaken bij de ambassadeur zelf te achterhalen welk postbusnummer hij heeft gebruikt. Dat weten wij op dit moment niet.

De heer Fritsma vraagt verder of ik zijn mening deel dat het onwenselijk is dat de Turkse ambassadeur invloed wil houden op de Turkse migranten in Nederland. Ik deel zijn opvatting niet dat dit statement van de ambassadeur kan worden opgevat als een manier om invloed op de Turkse migranten uit te oefenen. De ambassadeur heeft een opvatting neergelegd over wat hij wenselijk vindt voor het beleid van de Nederlandse regering. Dat is volgens mij een wezenlijk verschil met de formulering van de heer Fritsma.

Daarnaast heeft hij gevraagd of de regering het onwenselijk acht om onderwijs in de eigen taal en cultuur opnieuw in te voeren. Daarop kan ik hem volledig geruststellen. Er is meer dan twintig jaar met verschillende vormen geëxperimenteerd om naast de Nederlandse taal ook onderwijs in de eigen taal en cultuur aan te bieden aan kinderen van Turkse, Marokkaanse of een andere etnische achtergrond. De gedachte was dat kinderen effectiever Nederlands zouden leren als zij eerst de taal en cultuur van hun moederland leerden. Wij hebben met elkaar geconcludeerd dat onderwijs in eigen taal en cultuur niet effectief is gebleken. Dat blijkt uit de mate van Nederlandse taalbeheersing die de afgelopen jaren bij deze kinderen is gerealiseerd. Op 1 augustus 2003 is besloten om onderwijs in eigen taal en cultuur af te schaffen. Daarmee is het geen deel meer van het onderwijsprogramma. Wij zien geen enkele aanleiding om op dat besluit terug te komen. Wij blijven bij het beleid dat een aantal jaren geleden door het vorige kabinet is ingezet. Dat is breed gesteund in deze Kamer.

Verder lijkt het mij inderdaad verstandig om de minister van Buitenlandse Zaken te vragen of hij zijn vragen schriftelijk wil beantwoorden.

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat de minister de boodschap van de Turkse ambassadeur iets te lichtvaardig opvat, want de minister vindt niet dat Turkije daarmee invloed wil uitoefenen op de Turkse gemeenschap in Nederland. De ambassadeur pleit ervoor dat op Nederlandse scholen les wordt gegeven in de Turkse taal en cultuur. Dat is wel degelijk een kwestie van invloed uit willen oefenen op de Turkse gemeenschap in Nederland. Dus met dat antwoord kan ik niet goed leven. Voor de rest ben ik blij dat de minister aangeeft dat op Nederlandse scholen geen lessen meer worden gegeven in de taal en cultuur van andere landen. Dat signaal moet duidelijker aan die andere landen worden gegeven. Het is natuurlijk onacceptabel dat die andere landen wel van Nederland verwachten dat dergelijk onderwijs op Nederlandse scholen wordt gegeven. Ik vraag de minister om iets duidelijker aan te geven, zowel hier in de Kamer als via

de minister van Buitenlandse Zaken aan de Turkse ambassadeur, dat het onacceptabel is dat andere landen zich bemoeien met de vormgeving van het Nederlandse onderwijs.

Minister **Vogelaar**: Voorzitter. Ik ben begonnen met te zeggen dat nog niet volstrekt helder is waar de boodschap precies terechtgekomen is en wat de exacte inhoud van de boodschap is. Het is altijd verstandig om ervoor te zorgen dat die exacte inhoud bekend is voordat wij dit soort conclusies trekken. In het overleg met mijn collega van Buitenlandse Zaken zal ik afwegen wat een gepast antwoord aan de Turkse ambassadeur is. Dat lijkt mij een correcte wijze van handelen.

De heer **Kamp** (VVD): De Turkse ambassadeur zou bij een interview door de grootste krant van Nederland gezegd hebben dat het pure waanzin is om over een dubbele nationaliteit te discussiëren en dat het onmenselijk is om geen Turkse les aan kinderen van Turkse afkomst in Nederland te geven. Zou het niet verstandig zijn om hem bij de verantwoordelijke minister te roepen en hem te vragen niet zo'n grote mond te hebben?

Minister **Vogelaar**: Het lijkt mij verstandig om hierover met mijn collega van Buitenlandse Zaken te overleggen. Hij is eerstverantwoordelijk voor het contact met de ambassadeurs binnen het kabinet. Het lijkt mij niet verstandig dat ik hier allerlei uitspraken ga doen voor hem. Krantenkoppen zijn één, maar ik hecht eraan om kennis te nemen van de exacte uitlatingen die in de richting van het kabinet zijn gedaan voordat wordt besloten welke actie tegenover de desbetreffende ambassadeur wordt genomen. Ik zal hierover met mijn collega contact opnemen.

De heer **Dibi** (GroenLinks): In het krantenbericht in De Telegraaf dat de heer Fritsma aanhaalt, volgens mij deze week de liefelingskrant van de SP, wordt ook een ander punt gemaakt. Dat zijn de achterstallige pensioenbetalingen aan voormalige Turkse gastarbeiders. In Marokko is er voor knelpunten op het gebied van de sociale zekerheid en achtergelaten vrouwen een stichting, namelijk de Stichting Steunpunt Remigranten. Is de minister bereid om de mogelijkheden te bezien voor een soortgelijk steunpunt in Turkije?

Minister **Vogelaar**: Het is wat ingewikkeld, maar dit aspect regardeert mijn collega van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Ik zal hierover met hem contact opnemen. Ook daarover krijgt de Kamer een antwoord. Wij moeten nagaan of er in Turkije al een dergelijke voorziening is en of het wenselijk is om zo'n voorziening ook in Turkije te treffen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat wij voor de antwoorden van de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Buitenlandse Zaken de gebruikelijke termijn van drie weken aanhouden.

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): Ik wil de minister vragen om in de brief van haar en de minister van Buitenlandse Zaken aan de Kamer aan te geven op welke termijn en over welke agenda zij gaan praten met de Turkse regering. Er is wel degelijk een aantal onderwerpen dat de integratie en de positie van Turkse Nederlanders in dit

Vogelaar

land raakt. Wij hebben al een discussie gehad over de dienstplicht en er loopt nog een discussie over Dyanet en de Turkse moskeeën in Nederland. Nu is er dit onderwerp. Er is echt een gezamenlijke agenda, zodat gesproken kan worden over de verhouding: waar begint de bemoeienis en, vooral, waar houdt die op? Het hoeft niet op korte termijn, maar ik zou graag willen dat de minister die agenda vaststelt en het tijdstip voor dat overleg aan ons meedeelt.

Minister **Vogelaar**: Het lijkt mij dat wij dit punt bij het onderling overleg kunnen betrekken. Ik vat de opmerking dat het niet op korte termijn hoeft zo op, dat wij wel binnen drie weken antwoord zullen geven, maar dat de contacten met de Turkse regering, zo die nodig mochten blijken te zijn, op een later moment kunnen plaatsvinden.

Vragen van het lid Ulenbelt aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over **strijdigheid tussen het Schattingsbesluit 2004 en de WAO voor wat betreft de maximering van de uren omvang op 38 uur.**

De heer **Ulenbelt** (SP): Voorzitter. Begin maart van dit jaar heeft de hoogste rechter in ons land een deel van de keuringseisen voor de WAO en andere arbeidsongeschiktheidsverzekeringen in strijd met de wet verklaard. Dat is nogal wat. De schriftelijke vragen daarover heeft de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid niet op tijd beantwoord. Daarom stel ik die vragen nu. Is de minister voornemens om de uitspraak van de rechter te volgen en de keuringseisen aan te passen? Door die eisen zijn ruim 30.000 mensen ten onrechte getroffen. Hun uitkeringen zijn volgens de hoogste rechter ten onrechte verlaagd of zelfs geheel ingetrokken. Een groot deel van die groep zal aangewezen zijn op bijstand. Dat deel moet het huis verkopen, het spaargeld opmaken of kan de school niet meer betalen. Als de minister dit probleem niet aanpakt, zullen er iedere dag mensen zijn die zich in de financiële ellende moeten storten. Zij zullen dan in armoede moeten leven. Wanneer krijgen die mensen hun oude uitkering en rechten terug?

Minister **Donner**: Voorzitter. Zoals gebruikelijk, zal het kabinet de uitspraak van de rechter volgen. In dit geval is de Centrale Raad van Beroep de hoogste rechter. Derhalve is er geen hoger beroep mogelijk. Dat houdt in dat betrokkenen, in die gevallen dat er beroep is ingesteld, gelijk hebben. In het concrete geval dat betrokkenen het beroep hebben gewonnen, zal het wijzigingsbesluit alsnog worden teruggedraaid. Voor de overige gevallen geldt dat de uitvoeringspraktijk van het schattingsbesluit met het oog op de toekomst conform de constatering van de rechter zal zijn.

Het aanpassen van het schattingsbesluit in het licht van de bevinding van de rechter is in strijd met de wet. Een andere optie zou zijn het aanpassen van de wet aan de bevinding dat het beleidsuitgangspunt daarbinnen niet te realiseren valt. Het gaat namelijk om het beginsel dat uitgaat van een zekere maximering en fixering van het aantal arbeidsuren dat in rekening wordt gebracht bij

de vaststelling van de omvang van de arbeidsongeschiktheid. Daarbij is in het beleid uitgegaan van een zekere maximering, namelijk een 38-urige werkweek. Dat is ook met de Kamer gecommuniceerd. De constatering daarbij was dat er geen reden was om aan te nemen dat iemand arbeidsongeschikt is als hij nog 38 uur kan werken nadat de oorzaken van zijn klachten zijn gevonden. Dat was ook niet het geval als hij voordien meer uren had gewerkt. De rechter heeft nu vastgesteld dat in dat geval toch het oude inkomen als uitgangspunt moet worden genomen. De beleidsvraag is hoe wij daarmee in de toekomst omgaan. Moeten wij het schattingsbesluit aanpassen aan de vaststelling of aan de wet? Of moeten wij de wet aanpassen aan de praktijk onder het schattingsbesluit?

De heer **Ulenbelt** (SP): De minister volgt de uitspraak van de rechter. Gelukkig is dat geen nieuws. Hij heeft echter geen antwoord gegeven op de vraag wat er gebeurt met die 30.000 mensen die geen beroep hebben aangetekend maar die wel in dezelfde situatie terecht zijn gekomen. Is de minister van plan om ervoor te zorgen dat het oude recht van die mensen wordt hersteld? Er zijn immers fouten gemaakt.

Minister **Donner**: Dat betekent niet dat een besluit alsnog met terugwerkende kracht wordt aangepast als er geen beroep is ingesteld. Dat is het systeem van het Nederlandse recht. De overheid heeft een bepaalde uitleg gevolgd. De rechter stelt daarvan nu vast dat die niet correct is. Wij kennen niet voor niets beroepstermijnen in de wet waarbinnen mensen tegen besluiten in beroep kunnen gaan. Het zou niet juist zijn als alle uitspraken terug werden gedraaid, ondanks dat de beroepstermijn verstreken was, omdat een persoon in een andere zaak in beroep een andere uitspraak kreeg. Dat zou een vrij ingrijpende wijziging zijn in het systeem van het Nederlandse bestuursrecht. Er is formele en materiële rechtskracht. Bij wie in beroep is gegaan, zal de overheid handelen naar de uitspraak van de rechter. Die zaken hoeven niet doorgezet te worden. Het gaat om een deel van de genoemde 30.000 zaken. Een ander deel van deze mensen heeft zich indertijd bij het besluit neergelegd. Dat is ook niet onaannemelijk omdat het grootste deel van de discussie ging over het uitgangspunt van 38 uur of 40 uur. De personen die menen dat zij alsnog een ander besluit kunnen nemen, kunnen opnieuw een besluit aanvragen.

De heer **Ulenbelt** (SP): Dat betekent dat deze minister van Sociale Zaken bijna 30.000 mensen in de stront laat zakken. Hij wil niets aan hun situatie veranderen, enkel en alleen omdat zij niet geprocedeerd hebben, bijvoorbeeld omdat zij daarvoor geen geld hadden. Die mensen laat hij gewoon in de stront zakken.

Minister **Donner**: De heer Ulenbelt kan elk keer met een ander voorbeeld komen van mensen die deze minister in de stront laat zakken. Het door de Kamer besproken en aanvaarde beleid past binnen het systeem van de Nederlandse rechtsstaat. Hij kan niet elke keer als die rechtsstaat op een andere dan de door hem gewenste plaats uitkomt, zeggen dat ik geen minister van Sociale Zaken ben. Dan moet de heer Ulenbelt een systeem invoeren waarin wij het precies zo doen als ik het wil en het recht het recht laten.